

ČASOPIS ZA PRAVNU TEORIJU I PRAKSU

PRAVNA MISAO

9 – 10

rujan – listopad / septembar – oktobar
Sarajevo 2022.

Izdavač:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
ZAVOD ZA JAVNU UPRAVU
www.fmp.gov.ba

Časopis "PРАВNA MISAO" upisan je u evidenciju javnih glasila u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta, pod brojem 727 od 23.10.1997. godine.

Glavna i odgovorna urednica: prof. em. dr. Hajrija SIJERČIĆ-ČOLIĆ

Izvršna urednica: Emina TADIĆ

Redakcija časopisa:

doc. dr. sc. Enver IŠERIĆ, prof. dr. sc. Alena JURIĆ, prof. dr. Mirko PEJANOVIĆ,
prof. dr. Meliha POVLAKIĆ, Krešimir ZUBAK

Produkcija: Federalno ministarstvo pravde

Štampa: "Štamparija Fojnica" d.d.

Za štampariju: Šehzija Buljina

DTP: Federalno ministarstvo pravde

Grafičko rješenje: Ice-net d.o.o. Sarajevo

Tiraž: 100 primjeraka

Časopis izlazi dvomjesečno.

ISSN 0555-0092

GODIŠNJA PRETPLATA:	Za organe i organizacije na teritoriji BiH	120,00 KM
	Za pojedince	100,00 KM
	Za studente i neposlene	50,00 KM
	Za inostranstvo	200,00 KM

UPLATU UPUTITI NA: Federalno ministarstvo financija/finansija
Union Banka dd Sarajevo
Transakcijski račun: 102-050-00001066-98
Budžetska organizacija: 1501001
Vrsta prihoda: 722597
Općina: 077

ADRESA REDAKCIJE: Federalno ministarstvo pravde
Zavod za javnu upravu
Sarajevo, Ul. Valtera Perića 15
Tel.: +387 33 203 918, fax: 668 956
Email: Pravna.Misao@fmp.gov.ba

ID 4200785450004

Časopis "Pravna misao" indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost)
i uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory

SADRŽAJ

Uvodna riječ glavne urednice 5

PREGLEDNI ZNANSTVENI RAD

Samir Sabljica Neke specifičnosti ustavnog sistema
Kraljevine Nizozemske 7

STRUČNI ČLANAK

Lejla Čeranić Pravo na azil u Bosni i Hercegovini 32

S MEĐUNARODNE KONFERENCIJE

Franc Grad Lokalna samouprava u Republici Sloveniji
s posebnim osvrtom na položaj glavnog grada 60

PRIKAZ

Branko Morait Maja Čolaković - Maloljetna osoba
u građanskom pravu 83

Mirza Hebib Međunarodna znanstvena konferencija
"Provinciae" 86

SUDSKA PRAKSA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine
(Miodrag N. Simović, Vladimir M. Simović) 90

Evropski sud za ljudska prava
(Harun Išerić) 113

Općinski sud u Živinicama
(Đemaludin Mutapčić) 123

Upute za autore 125

CONTENTS

Foreword of the editor-in-chief 5

SCIENTIFIC REVIEW

Samir Sabljica Specific Features of the Constitutional System
of the Kingdom of the Netherlands 7

EXPERT ARTICLE

Lejla Čeranić The Right to Asylum in Bosnia and Herzegovina 32

FROM THE INTERNATIONAL CONFERENCE

Franc Grad Local Self-government in the Republic of Slovenia
with the Special Focus on the Position
of the Capital City 60

REVIEW

Branko Morait Maja Čolaković - A Minor in Civil Law 83

Mirza Hebib International Scientific Conference "Provinciae" 86

CASE LAW

Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina
(Miodrag N. Simović, Vladimir M. Simović) 90

European Court of Human Rights
(Harun Išerić) 113

Municipal court in Živinice
(Đemaludin Mutapčić) 123

Instructions for authors 125

UVODNA RIJEČ GLAVNE UREDNICE

Poštovane čitateljice i poštovani čitatelji!

Tematika radova u ovom dvobroju obuhvata brojna zanimljiva i aktualna pitanja, koja su, kao i ranije, predstavljena kroz članke, prikaze i sudsku praksu. U članku pod naslovom „**Neke specifičnosti ustavnog sistema Kraljevine Nizozemske**“ (pregledni naučni rad) analizira se ustavni sistem Kraljevine Nizozemske, ustavne monarhije zasnovane na parlamentarnoj demokratiji, s osnovnim specifičnostima ustavnog uređenja. Nizozemska je decentralizovana država s provincijama kao primjerom funkcionalne autonomije. U radu je predstavljen put kojim je Nizozemska od republike došla do ustavne monarhije, a izložena je i karakteristična pojava tzv. pilarizacija društva. Između ostalog zaključuje se da za razliku od mnogih država Nizozemska nema ustavni sud jer je protiv bilo kakvog nadzora ustavnosti zakona donesenih od strane izabranih zakonodavnih tijela, a još više protiv toga da taj nadzor bude u rukama sudskog aparata. U radu pod naslovom „**Pravo na azil u Bosni i Hercegovini**“ (stručni rad) ističe se da ustanova azila nije dovoljno istražena zbog čega i dalje ostaje potreba za istraživanjem njenih teorijskih i praktičnih aspekata. Slično je stanje i u drugim savremenim pravima s obzirom da ne postoji jasan odgovor o adekvatnom pružanju zaštite onima koji traže azil. Zato se u članku s jednostavnim naslovom, kako to naglašava autorica, obrađuju višeslojne temporalne i značenjske napetosti unutrašnjeg i globalnog karaktera. Rubrika *S međunarodne konferencije* donosi još jedan članak o složenim pitanjima lokalne samouprave i položaja glavnih gradova u regionu. Člankom pod naslovom „**Lokalna samouprava u Republici Sloveniji s posebnim osvrtom na položaj glavnog grada**“ zaokružujemo komparativnu analizu ustavne pozicije i organizacije lokalne samouprave u glavnim gradovima: Ljubljana, Zagreb, Beograd i Sarajevo. Zahvaljujemo Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine na ustupljenom gradivu i prevođenju upravo spomenutog članka sa slovenačkog jezika. U članku o lokalnoj samoupravi u

Republici Sloveniji ističe se da prema modernim demokratskim standardima, lokalna samouprava predstavlja jedan od temeljnih stubova demokratskog političkog života, jer ona omogućava lokalnim zajednicama da same upravljaju svojim lokalnim poslovima. Posebno mjesto u sistemu lokalne samouprave ima glavni grad države, koji je istovremeno i lokalna samoupravna zajednica, a ima i posebne zadatke vezane za državnu vlast. S tim u vezi, Ustavom Republike Slovenije iz 1991. godine uveden je sistem lokalne samouprave, koji lokalnu samoupravu stavlja u prilično jak položaj u odnosu na državu, jer već opšte odredbe (čl. 9) predviđaju zagarantovanu lokalnu samoupravu u Sloveniji. Ovo daje temeljnu ustavnu garanciju lokalnoj samoupravi, koja osigurava da se lokalna samouprava ne može ukinuti. Ustavno uređenje lokalne samouprave u Sloveniji slično je s drugim ustavnim uređenjima, posebno u Evropi, iako je manje sveobuhvatno i manje detaljno.

U ovom dvobroju možete pročitati ova dva priloga: prikaz knjige „Maloljetna osoba u građanskom pravu“ autorice Maje Čolaković. U današnje vrijeme, koje obiluje teškim kršenjima ljudskih prava, u centar društvenog aktivizma ali i naučnog istraživanja postavljaju se ranjive grupe, manjine, izbjeglice, stranci, žene i djeca, žrtve nasilja kako u krugu porodice tako i u društvenoj zajednici, te ova tematika ima svoj poseban značaj i aktuelnost. U prikazu Međunarodne naučne konferencije „Provinciae“, koja je održana u organizaciji Univerziteta u Sarajevu - Pravnog fakulteta, Udruženja za rimsko pravo i rimsku pravnu tradiciju „Societas pro Iure Romano“, te uz podršku Grada Sarajeva, opširnije se prikazuje radni dio konferencije, kao i druge povezane aktivnosti.

Što se tiče priloga o sudskoj praksi, tu su izabrane odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Evropskog suda za ljudska prava, te Općinskog suda u Živinicama.

Glavna i odgovorna urednica
Prof. em. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić

NEKE SPECIFIČNOSTI USTAVNOG SISTEMA KRALJEVINE NIZOZEMSKJE

pregledni znanstveni rad

UDK 342.4(492)

Samir Sabljica*

Sažetak

U ovom radu se predstavlja ustavni sistem Kraljevine Nizozemske, ustavne monarhije zasnovane na parlamentarnoj demokratiji, s osnovnim značajkama ustavnog uređenja. Nizozemska je decentralizirana država s provincijama kao primjerom funkcionalne autonomije. Dat je skraćeni prikaz kako je Nizozemska od republike došla do ustavne monarhije. U drugom dijelu rada predstavljena je karakteristična pojava tzv. pilarizacija društva. Treći dio rada se odnosi na ustavna rješenja. U zaključnom dijelu rada je dat kratki osvrt na cjelokupni ustavni sistem Nizozemske. Prilikom izrade rada su korištene normativna metoda, historijska metoda i deskriptivna metoda.

Ključne riječi

Kraljevina Nizozemska, ustavni sistem, parlamentarna monarhija, pilarizacija društva

* Autor je doktor upravnih nauka,
sabljica_s@yahoo.com

SPECIFIC FEATURES OF THE CONSTITUTIONAL SYSTEM OF THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS

Abstract

The paper presents the constitutional system of the Kingdom of the Netherlands, a constitutional monarchy based on parliamentary democracy, with the main features of its constitutional order. The Netherlands is a decentralised state with provinces and serves as an example of functional autonomy. A brief account is given of how the Netherlands came from a republic to a constitutional monarchy. A characteristic phenomenon, the so-called *pillarisation* is presented in the second part of the paper. The third part of the paper deals with constitutional solutions. The concluding part gives a brief overview of the entire constitutional system of the Netherlands. In preparation for the paper, normative, historical and descriptive methods were used.

Key words

The Kingdom of the Netherlands, constitutional system, parliamentary monarchy, *pillarisation*

PRAVO NA AZIL U BOSNI I HERCEGOVINI

stručni članak

UDK 341.43(497.6)

Lejla Ćeranić*

Sažetak

Ustanova azila nije dovoljno istražena i elaborisana, pa ostaje i nadalje teorijsko i naučno aktuelno pitanje. Poseban poticaj u istraživanju dala nam je činjenica kako niti u suvremenom pravu ne postoji jasan odgovor o adekvatnom pružanju zaštite tražiteljima azila. Elegantan i naizgled jednostavan naziv 'Pravo na azil u Bosni i Hercegovini' u sebi nosi višeslojne temporalne i značenske napetosti unutrašnjeg i globalnog karaktera.

Rad autorice je podijeljen u četiri dijela i zamišljen je kao pravna analiza međunarodnih dokumenata o zaštiti izbjeglica i tražitelja azila, kao i uživalaca supsidijarne zaštite, te bosanskohercegovačkog zakonodavstva u predmetnoj oblasti. Iako je prednost dana razumijevanju i analiziranju, u radu se uporedo tematiziraju pitanja vezana za porijeklo, sadržaj i pravnu prirodu azila. Istaknuta je važnost temeljne kategorizacije međunarodne zaštite i tipologije tražitelja međunarodne zaštite, budući da ova podjela često u praksi izaziva zabunu.

Zbog ograničenog prostora i fokusa rada, a imajući na umu složenost izvora, u ovom članku se će pružiti detaljni pregled i kritička analiza Zakona o azilu BiH, kojim se objašnjava postupak ostvarivanja prava na azil. Namjera nam je da ponudimo rješenja nekih eventualnih nedoumica koje se mogu javiti u pogledu tumačenja zakonskih normi, analizirajući ih u njihovom izvornom kontekstu.

Ključne riječi

pravo na azil/međunarodnu zaštitu, izbjeglica, supsidijarna zaštita, Zakon o azilu BiH

* Lejla Ćeranić, MA iur. e-mail: ceraniclejlaaa@gmail.com

THE RIGHT TO ASYLUM IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

Summary

The institution of asylum has not been sufficiently researched and elaborated, thus it remains a theoretical and scientific issue. Research received a special boost with the fact that even modern law does not provide a clear answer about adequate provision of protection to asylum seekers. The elegant and seemingly simple title 'The right to asylum in the European Union and Bosnia and Herzegovina' carries with it multi-layered temporal tensions and meanings of an internal and global character.

This paper is divided into four parts and is intended as a legal analysis of the European legislative framework for the protection of refugees and asylum seekers, including beneficiaries of subsidiary protection, and the legislation of Bosnia and Herzegovina regulating this matter. Although priority is given to understanding and analysis, the paper simultaneously discusses issues related to the origin, content and legal nature of asylum. The importance of fundamental categorization of international protection and the typology of applicants for international protection was emphasized, as this division often causes confusion in practice.

Due to the limited space and focus of this paper and given the complexity of the sources, this article will provide a detailed overview and critical analysis of the Law on Asylum of BiH which explains the procedure for exercising the right to asylum. It is our intention to offer solutions to some possible doubts that may arise regarding the interpretation of legal norms by analysing them in their original context.

Key words

right to asylum/international protection, refugee, subsidiary protection, Asylum Law of BiH

LOKALNA SAMOUPRAVA U REPUBLICI SLOVENIJI S POSEBNIM OSVRTOM NA POLOŽAJ GLAVNOG GRADA*

s međunarodne konferencije

Franc Grad**

Sažetak

Lokalna samouprava u Sloveniji uporediva je s lokalnim samoupravama u drugim srednjoevropskim zemljama. Sistem lokalne samouprave temelji se na Ustavu Republike Slovenije i Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi. Posebno je važno da je Ustavom definisana lokalna samouprava u Sloveniji, pa se ona ne može ukinuti. Pravno uređenje lokalne samouprave određeno je zakonodavstvom, uglavnom Zakonom o lokalnoj samoupravi, koji uređuje lokalnu samoupravu. Osim toga, lokalna samouprava je dodatno uređena Zakonom o finansiranju općina i Zakonom o lokalnim izborima, te nizom zakona koji uređuju pojedina područja društvenog života. Zakon o lokalnoj samoupravi definira gradsku općinu kao posebnu vrstu općine, uključujući i Ljubljano. Ustav definira grad Ljubljano kao glavni grad Republike Slovenije. Pravni status i položaj Ljubljane kao glavnog grada dalje je uređen posebnim Zakonom o glavnom gradu Slovenije. Zakon prvenstveno utvrđuje posebne zadaće i zadaće Ljubljane kao glavnog grada Slovenije, kao i finansijska sredstva koja joj pripadaju za obavljanje tih zadaća.

Ključne riječi

lokalna samouprava, Ustav, zakonodavstvo, gradska općina, glavni grad

* Rad je izložen na Međunarodnoj naučnoj konferenciji „Političko-pravni i zakonski položaj Grada Sarajeva u sistemu lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini: mogućnosti reforme nadležnosti i teritorijalne organizacije“ (Sarajevo, 30. novembar 2022). Članak je uz saglasnost Naučnog odbora Konferencije preuzet iz Zbornika radova ANUBiH.

** Franc Grad, prof. emeritus - Pravni fakultet Univerzitet u Ljubljani

LOCAL SELF-GOVERNMENT IN THE REPUBLIC OF SLOVENIA WITH THE SPECIAL FOCUS ON THE POSITION OF THE CAPITAL CITY

Abstract

Local self-government in Slovenia is comparable to local self-governments in other Central European countries. The local self-government system is based on the Constitution of the Republic of Slovenia and the European Charter of Local Self-Government. Particularly important is that the Constitution guarantees local self-government in Slovenia, so it cannot be abolished. The legal regulation of local self-government is determined in the legislation, mainly by the Act on Local Self-Government, which systematically regulates local self-government. In addition, local self-government is further regulated at a systemic level by the Municipal Financing Act and the Local Elections Act, as well as a series of laws regulating individual areas of social life. The Local Self-Government Act defines the city municipality as a distinct type of municipality, including the city of Ljubljana. The Constitution defines the city of Ljubljana as the capital city of the Republic of Slovenia. The legal status and position of Ljubljana as the capital is further regulated by the Special Act on the Capital City of Slovenia. The law primarily determines special tasks and duties of Ljubljana as the capital of Slovenia, as well as the financial resources that belong to it for the performance of these tasks.

Key words

local self-government, the Constitution, legislation, city municipality, the capital city

PRIKAZ KNJIGE: Maja Čolaković MALOLJETNA OSOBA U GRAĐANSKOM PRAVU

"Dobra knjiga", Sarajevo, 2021., 260 str.; 24 cm

prikaz

Branko Morait*

U fokusu interesovanja dr. Maje Čolaković, profesorice na Pravnom fakultetu Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru je pravni položaj čovjeka u građanskom pravu. Profesorica se bavi zanimljivom, aktuelnom i manje istraženom problematikom pravne regulative transplantacije ljudskih tkiva i organa ili, kao u ovoj prikazivanoj knjizi, pravnim položajem maloljetnika u građanskom pravu. Mada je ovo pitanje davno postavljeno od strane rimskih pravnika, uz manje ili veće modifikovanje njegovo rješavanje proteže se do savremenog prava. U današnje vrijeme, koje obiluje teškim kršenjima ljudskih prava, u centar društvenog aktivizma ali i naučnog istraživanja postavljaju se ranjive grupe, manjine, izbjeglice, stranci, žene i djeca, žrtve nasilja kako u krugu porodice tako i u društvenoj zajednici, te ova tematika ima svoj poseban značaj i aktuelnost. Zbog tih razloga kao i primjerenog naučnog postupka u istraživanju i prezentiranju teme, ovo djelo znači doprinos i nauci građanskog prava u Bosni i Hercegovini koja oskudijeva u savremenim udžbeničkim materijalima iz Građanskog prava, osobito iz Opšteg dijela građanskog prava odnosno Uvoda u građansko pravo.

Ovim svojim djelom autorica nas uvodi u promjene koje su se dogodile na međunarodnom planu, od kada je u međunarodnim dokumentima o dječijim i ljudskim pravima ozakonjena ideja predstavnika škole prirodnog prava da se djeca moraju tretirati kao subjekti prava jednako s odraslim licima, jer su i njihova prava neotuđiva, prirodna, prava čovjeka. S učenjem jusnaturalista srušena je vjekovna dogma patrijarhalnog pogleda na svijet po kojoj su djeca podvrgnuta roditeljskoj odnosno očinskoj vlasti, lišena većine

** Prof. dr. Branko Morait, sudija u penziji*

MEĐUNARODNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA "PROVINCIAE" (Sarajevo, 22–24. 9. 2022. godine)

prikaz

Mirza Hebib*

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu u suradnji s Udrugom za rimsko pravo i rimsku pravnu tradiciju "Societas pro Iure Romano" (dalje: SIR), uz podršku Grada Sarajeva, u razdoblju od 22. do 24. rujna 2022. godine organizirao je Sedmu međunarodnu znanstvenu konferenciju na opću temu "Provinciae". Udruga SIR osnovana je 2016. godine u Sofiji u cilju razvoja suradnje između nastavnika i istraživača rimskog prava u zemljama Jugoistočne Europe, te osnaženju istraživanja rimskog prava i srodnih disciplina. Na godišnjim skupovima SIR tradicionalno se okupljaju znanstvenici iz različitih dijelova Europe. Nakon dvije godine održavanja konferencijâ u online modelu zbog okolnosti izazvanih pandemijom COVID-19, interes za ovogodišnju konferenciju bio je izrazito velik.

Konferencija je svečano otvorena u sarajevskoj gradskoj Vijećnici uz obraćanja prof. dr. sc. Zinke Grbo, dekanice Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, prof. dr. sc. Rifata Škrijelja, rektora Univerziteta u Sarajevu, prof. dr. sc. Maline Novkirishke Stoyanove, predsjednice Udruge SIR i dr. sc. Benjamine Karić, gradonačelnice Sarajeva.

Radni dio konferencije je održan u prostorima Univerziteta u Sarajevu i Pravnog fakulteta. Izlaganja su bila podijeljena u okviru devet panela, gdje su sudionici prezentirali širok spektar tema iz sfere javnog i privatnog prava. Za opću temu ovogodišnjeg skupa odabrane su provincije. Naime, pristupi proučavanju povijesti rimske države doživjeli su velike promjene tijekom 20. stoljeća. Za razliku od starijih radova, koji su uglavnom fokus stavljali na rimske imperijalne elite, noviji pristupi puno više pozornosti posvećuju

* Dr. sc. Mirza Hebib, Univerzitet u Sarajevu - Pravni fakultet
m.hebib@pfsa.unsa.ba

SUDSKA PRAKSA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE

sudska praksa

Pripremili: **Miodrag N. Simović***
Vladimir M. Simović**

NADLEŽNOST USTAVNOG SUDA DA OCJENJUJE DA LI JE BILO KOJA ODREDBA USTAVA ILI ZAKONA JEDNOG ENTITETA U SKLADU S USTAVOM BIH

Zakon o nepokretnoj imovini koja se koristi za funkcionisanje javne vlasti

Republika Srpska je donijela sporni zakon protivno čl. I/1, III/3.b) i IV/4.e) Ustava Bosne i Hercegovine jer se radi o isključivoj nadležnosti Bosne i Hercegovine u regulisanju pitanja nepokretne „državne imovine“ iz spornog zakona. Iz ovih razloga, sporni zakon je u cijelosti protivustavan.

Iz obrazloženja:

U konkretnom slučaju, spornim zakonom (Zakon o nepokretnoj imovini koja se koristi za funkcionisanje javne vlasti - „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 29/22) se implicitno reguliše pitanje vlasništva na nekretninama koje su „državno vlasništvo“ bivše SFRJ ili SRBiH. Članom 3. spornog zakona je propisano da je nepokretna imovina, koja se smatra vlasništvom subjekata javne vlasti iz člana 2. spornog zakona, po sili zakona vlasništvo tih subjekata. Spornim zakonom uspostavljen je pravni osnov da se sva nepokretna „državna imovina“ pravno evidentira kao imovina Republike Srpske, kao i da se pravo vlasništva na nekretninama koje su „državno vlasništvo“ bivših SFRJ i SRBiH prenese na Republiku Srpsku i ostale subjekte javnih vlasti navedene u članu 2. spornog zakona.

* Redovni profesor, redovni član Akademije nauka i umjetnosti BiH;

** Prof. dr., tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine

SUDSKA PRAKSA EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

sudska praksa

Pripremio: **Harun Išerić***

Novi pregled novosti iz prakse Evropskog suda za ljudska prava (Sud) obuhvatit će presude i odluke Suda donesene od 30. novembra do 31. decembra 2022. godine, a povodom navoda o kršenju Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Konvencija). Ovaj pregled sadrži samo osnovne informacije o stavovima Suda u predmetima koji su zadobili pažnju stručne javnosti, a čitaoci se upućuju na web stranicu Suda gdje su presude i odluke dostupne u cjelini.¹

U prethodno spomenutom periodu, Sud nije donio niti jednu presudu i/ili odluku u predmetima koji su tiču BiH.

ZABRANA MUČENJA, NEČOVJEČNOG I PONIŽAVAJUĆEG POSTUPANJA

Zatvorenik koji je štrajkovao glađu, prisilno hranjen da bi se suzbio protest

Predmet *Yakovlyev protiv Ukrajine* (aplikacija br. 42010/18) se ticao prinudnog hranjenja aplikanta – zatvorenika, nakon što je započeo štrajk glađu u znak protesta protiv uslova boravka u zatvoru i ponašanja zatvorskih službenika. Imajući u vidu relativno kratko vrijeme koje je proteklo od početka aplikantovog štrajka glađu; nedostatak bilo kakvog objašnjenja u medicinskom izvještaju o neposrednoj opasnosti za aplikantov život; odsustvo bilo kakve potrebe za hospitalizacijom; kao i činjenicu da je aplikant bio dovoljno dobrog zdravlja da prisustvuje raspravi pred domaćim sudom,

* Viši asistent na Pravnom fakultetu Univerzitetu u Sarajevu,
h.iseric@pfsa.unsa.ba

¹ Odluke i presude Suda su dostupne na web stranici:
<https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22documentcollectionid%22:%5B%22JUDGMENTS%22,%22DECISIONS%22%5D%7D>.

SUDSKA PRAKSA OPĆINSKOG SUDA U ŽIVINICAMA

sudska praksa

Đemaludin Mutapčić*

SNAHA OSTAVITELJA KAO ZAKONSKA NASLJEDNICA

U pravnoj praksi nasljednog prava u Federaciji Bosne i Hercegovine često se postavlja pitanje da li snaha može biti nasljednik iza svog svekra - ostavitelja.

O tome se stručnoj i široj javnosti skreće pažnja na pravno interesantno pravomoćno rješenje o nasljeđivanju u konkretnom slučaju.

Naime, rješenjem o nasljeđivanju Općinskog suda u Živinicama broj: 33 0 O 057926 19 O 2 od 7. 10. 2020. godine (u daljem tekstu: prvostepeno rješenje) utvrđena je zaostavština ostavitelja, koji je umro 14. 12. 1983. godine s tačnim navođenjem svih nekretnina koje čine zaostavštinu umrlog i uz proglašavanje kao zakonskih nasljednika prvog nasljednog reda supruge ostavitelja, sina i tri kćerke ostavitelja, te snahe ostavitelja - supruge ostaviteljevog sina, koji je umro poslije svoga oca bez svoje djece.

U ostavinskom postupku, koji je prethodio donošenju prvostepenog rješenja utvrđene su sljedeće činjenice:

- da je ostavitelj umro 14. 12. 1983. godine,
- da je jedan od sinova ostavitelja **umro poslije ostavitelja** kao svog oca dana 2. 3. 2010. godine,
- da ostavitelj za života nije ostavio testament,
- da nije raspravljena zaostavština ostavitelja prije smrti njegovog sina,
- da umrli sin ostavitelja nije imao potomaka, ali da je u vrijeme svoje smrti bio u braku sa snahom ostavitelja,

* Mr. sc., advokat; d.mutapcic@yahoo.com

UPUTE ZA AUTORE

Radovi se objavljuju na hrvatskom, bosanskom i srpskom jeziku (u latiničnom ili ćiriličnom pismu) ili engleskom jeziku.

Ukoliko rukopis zadovoljava kriterije časopisa „Pravna misao“, upućuje se na recenziju.

Svaki rukopis ocjenjuju najmanje dva nepristrana recenzenta, pri čemu identitet autora i recenzenta ostaje obostrano nepoznat. Nakon ocjene recenzenta i članova Redakcije, rukopis se vraća autoru s obrazloženjem i zahtjevima za doradu i ispravak rada, ukoliko se to smatra potrebnim. Ispravljene rukopise autori trebaju vratiti Redakciji u roku od osam dana od primitka.

Pretpostavlja se da članci i ostali prilozi nisu i neće biti objavljeni u drugim publikacijama, osim uz posebno odobrenje Redakcije kada se to jasno naznačuje u objavi.

Autori dopuštaju postavljanje svojih radova na web stranicu Časopisa.

Časopis zadržava i sva ostala prava, osim ukoliko nije drugačije dogovoreno s autorom.

Radovi koje časopis objavljuje su:

- Uvodna riječ glavnog urednika
- Izvorni znanstveni rad
- Prethodno saopćenje
- Pregledni znanstveni rad
- Stručni članak
- Sudska praksa
- Ostali radovi kao što su prikaz knjige, izvještaji o znanstvenim i stručnim skupovima i dr.
- Obavijesti o nadolazećim stručnim i znanstvenim skupovima
- Domaći autori u međunarodnim publikacijama
- Pismo uredniku

Radovi se šalju Redakciji časopisa elektronskom poštom na adresu:
Pravna.Misao@fmp.gov.ba

Dokument treba biti načinjen u programu Microsoft Word. U njemu ne smiju postojati nikakve indikacije osobnoga identiteta autora ili institucije u kojoj bilo koji od autora radi, kako u samom radu, tako ni u karakteristikama (properties) elektroničkog dokumenta.

Radovi koji se dostavljaju Redakciji moraju biti lektorirani. Lektori koje odredi Redakcija vrše superviziju.

U Časopisu se objavljuju znanstveni i stručni radovi koji ne prelaze dužinu od 10.000 riječi, uključujući sve dijelove rada. Svaki rad mora sadržavati sažetak od 150 do 200 riječi i izbor ključnih riječi na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku iste dužine. Ostali radovi ne mogu prelaziti dužinu od 2.000 riječi.

Izuzetno, Redakcija može odobriti objavljivanje radova izvan navedenih kategorija i s dužinom koja prelazi navedeni broj riječi, ukoliko je rad značajan za razvoj pravne teorije i prakse.

Svaki rukopis mora biti priložen zajedno s popratnim pismom, u kojem je nužno navesti sljedeće:

- kratki opis sadržaja članka u dvije do tri rečenice, kao i sve dodatne informacije o rukopisu koje bi Redakciji mogle biti od koristi;
- razloge zbog kojih autori drže da je njihov rad zanimljiv čitateljstvu časopisa (novost koju rad donosi);
- kratku biografiju autora (25-30 riječi),
- osobne podatke:
 - jedinstveni matični broj
 - adresa stanovanja i općina
 - kontakt telefon
 - naziv banke
 - transakcijski račun banke
 - broj žiro računa

Svaki autor će uz popratno pismo dostaviti i izjavu da rad nije prethodno objavljan.

Prva stranica rukopisa treba sadržavati:

- Naslov
- Datum

- Broj riječi u članku
- Ime autora i profesija
- Nazivi ustanova u kojima rade
- E-mail adrese
- Kategorizaciju
- Sažetak i ključne riječi na izvornom jeziku rada
- Naslov, sažetak i ključne riječi i naslov na engleskom jeziku (summary, key words)

Sažetak rada treba sadržavati opći prikaz teme, metodologiju rada, rezultate i zaključak.

Ključne riječi sadrže pojmove koji se pojavljuju u tekstu, ali ne opće i preširoke pojmove niti preuske pojmove opisane s puno riječi.

Tablice i grafikoni trebaju biti prezentirani u programima kao što su MS Word, s jasno iskazanim naslovima. Sve tablice i grafikoni bit će tiskani isključivo u crno-bijeloj boji.

Napomene u radu se navode u obliku fusnote (footnote). U pravilu su objašnjavajućeg karaktera.

U fusnoti treba navoditi samo objavljene podatke (ili staviti posebnu bilješku s objašnjenjem).

U fusnoti treba navoditi samo literaturu koja je navedena u popisu literature na kraju članka.

U fusnoti treba ujednačeno navoditi sve izvore. Poželjno je staviti broj stranice.

Molimo autore da se pridržavaju sljedećih naputaka za navođenje literature i fusnota:

Ukoliko je riječ o navođenoj knjizi:

Josipović, I. (2000) Haaško implementacijsko kazneno pravo. Zagreb: Informator i Hrvatski Pravni Centar.

Ukoliko je riječ o navođenom članku:

Tschudi, F. (2008) "Dealing with violent conflicts and mass victimisation: a human dignity approach", str. 46-69. U: I. Aertsen et al.: Restoring Justice after Large-scale Violent Conflicts. Portland. Willan Publishing.

Ukoliko je riječ o navođenom članku u časopisu:

Sijerčić-Čolić, H. (1999) "Reforma krivičnog zakonodavstva u Federaciji Bosne i Hercegovine: karakteristike federalnog procesnog krivičnog prava", Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, Vol. 6 – br. 1/1999, str. 251-268.

Ukoliko je riječ o navođenom članku u elektroničkom časopisu:

Lendvai, N., 2005. "Central and Eastern European Social Policy and European Accession – Time for Reflections" (online). Financial Theory and Practice, 29 (1), str. 1-12. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/eng/FTP/2005/1/lendvai.pdf>.

Ukoliko je riječ o navođenoj Web adresi:

World Bank, 2004. Corruption: how the World Bank Fights Corruption (online). Washington: The World Bank. Dostupno na: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0>.

Rad treba oblikovati prema sljedećim uputama:

- dokument pohraniti u programu MS Word (*.doc format);
- stranica standardne veličine (A4);
- obični prored za cijeli rukopis
- font Arial, 12 pt;
- sve margine 2,5 cm;
- ne uređivati zaglavlje (Header) niti podnožje (Footer) dokumenta;
- obavezno brojčano označiti stranice;
- slike ili fotografije prilažu se u jednom od formata: *.jpg, *.bmp, *.tiff.

Pozivamo sve autore da na adresu Redakcije šalju sažetke svojih stručnih i znanstvenih radova objavljenih u međunarodnim publikacijama indeksiranim u literaturnim bazama podataka. Redakcija će objaviti sve pristigle sažetke izvornih radova domaćih autora.

Radujemo se Vašim priložima!

Redakcija